

Я САМ ОБИРАЮ ПРОФЕСІЮ, БУДУЮЧИ МАЙБУТНЄ (будівельна галузь)

Соловарь Валентина Андріївна, викладач Старобільського професійного ліцею.

Мета тренінгу: допомогти учням зорієнтуватись у світі професій та потреб сучасного ринку праці, навчити при виборі професії враховувати психологічні та особистісні якості, розвивати позитивне ставлення до спеціальностей будівельної галузі.

Тривалість тренінгу: 1 година 30 хвилин.

Матеріали та обладнання для проведення тренінгу: ноутбук, флешка з відеоматеріалом, фліпчарт, різнокольорові аркуші паперу та маркери, аркуші паперу А4 та А3, стікери з липким шаром, ручки, клей ПВА, скотч, роздатковий матеріал (Додаток1), рекламний матеріал.

Епіграф: «Майбутнє — це не те, куди ми йдемо, а те, що ми створюємо!»

Структура тренінгу

Час	Назва вправи	Тривалість	Матеріали і обладнання
Вступна частина (35 хв.)			
11.30-11.35	Привітання	5 хв.	Ноутбук, флешка USB з відеоматеріалом, бейджики тренерам
11.35-11.40	Вправа «Наші правила»	5 хв.	Аркуш паперу А3, маркери
11.40-11.45	Вправа «Бейджик»	5 хв.	Бейджики та кольорові стікери з липким шаром, ручки чи маркери
11.45-12.05	Вправа «Знайомство» Вправа «Будиночок мрій» (виконується паралельно із вправою «Знайомство»)	20 хв.	Аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром
Основна частина (35 хв.)			
12.05-12.10	Вправа «Хочу. Можу. Необхідно»	5 хв.	Аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром
12.10-	Вправа «Я — ХОЧУ»	10 хв.	На початку роботи

12.20	Інтерактивна гра «Казка про Скріпочку»		учасникам/цям видається канцелярська скріпка (бажано кольорова)
12.20-12.30	Вправа «Я — МОЖУ» Вправа гравітаційна головоломка «Будуємо дах»	10 хв.	Дерев'яна підставка, всього 15 цвяхів (1000 мм), один з яких потрібно вбити посередині в дерев'яну підставку
12.30-12.40	Вправа «Я — НЕОБХІДНО» Бланкова гра «Рейтинг професій»	10 хв.	Роздатковий матеріал: бланки «ТОП-10 затребуваних професій» та картки з професіями (для учасників), клей ПВА, «ТОП-10 затребуваних професій регіону» (на основі даних ЦЗН) та «ТОП-20 затребуваних професій в Україні» (на основі даних ДСЗУ)
Заключна частина (20 хв.)			
12.40-12.50	Вправа «Добудую дім»	10 хв.	Аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром
12.50-13.00	Лист-результативності	10 хв.	Роздатковий матеріал: Лист-результативності

Хід тренінгу:

Вступна частина (35 хв.)

Привітання (5 хв.)

Мета: привітати учасників тренінгу, ознайомити з темою та метою. Перегляд рекламного проморолика Старобільського професійного ліцею.

Обладнання: ноутбук, флешка USB з відеоматеріалом, бейджики тренерам.

Доброго дня! Вітаю та дуже глибоко поважаю всіх присутніх, за те, що ви прийшли в цю аудиторію та проявили зацікавленість до нашого профорієнтаційного тренінгу, тому що саме ви дбаєте про своє майбутнє і вибір майбутньої професії вам не байдужий.

Меседжем нашого тренінгу буде епіграф: «Майбутнє — це не те, куди ми йдемо, а те, що ми створюємо!»

Тема нашого заняття звучить так: «Я сам обираю професію, будуючи майбутнє».

Вправа «Наші правила» (5хв.)

Мета: навчити учасників розробляти та приймати правила поведінки та роботи в групі, формувати відповідальне ставлення до власної поведінки.

Обладнання: Аркуш паперу А3, маркери.

Інструкція учасникам:

Правила допомагають регулювати взаєностосунки людей у будь-якій галузі людської діяльності. Для того, щоб група працювала продуктивно, щоб кожний учасник почувався комфортно і міг діяти ефективно, ми складемо разом правила роботи. Тренер записує правила роботи на аркуші А3.

Правила

- Бути активним
- Дотримуватися регламенту
- Дотримуватись правила піднятої руки
- Бути толерантним
- Виконувати всі правила

Вправа «Бейджик» (5 хв.)

Мета: познайомитися з учасниками, розвивати навички самопрезентації.

Обладнання: бейджики, кольорові стікери з липкам шаром, ручки або маркери, ватман А3 із запитаннями.

Інструкція учасникам:

1. Запишіть своє ім'я на бейджику, яке б Ви хотіли почути від учасників тренінгу і намалюйте символ, який відображає вашу індивідуальність (якщо є бажання). Фразу можна розпочати словами: «Мене звати...»
2. Прикріпити бейджики на одягу, для ідентифікації учасника тренінгу.
3. Дайте відповідь на запропоновані запитання, занотовуючи їх на стікерах з липкам шаром.

Запитання на ватмані А3:

- У дитинстві я мріяв (мріяла) стати...
- Моє хобі...
- Очікування від тренінгу

Вправа «Знайомство» (20 хв.)

Мета: познайомити учасників, розвивати навички презентації результатів роботи активізувати учасників тренінгу, підвищити їх емоційний настрій.

Обладнання: маркери, кольорові стікери з липким шаром.

Інструкція учасникам:

1. На початку виконання вправи тренер створює пари і пропонує їм обмінятися інформацією одне з одним і презентувати відповіді свого напарника. Фразу можна розпочати словами: «Мого друга/у (однокласника/цю, колегу тощо) звати...У дитинстві він/вона мріяв/ла бути ... Його/її хобі ... Від тренінгу він/вона очікує ...»

2. Відповіді на стікерах — «цеглинках» прикріплюють на аркуш А4 виконуючи вправу «Будиночок мрій».

Вправа «Будиночок мрій» (виконується паралельно з вправою «Знайомство»)

Мета: навчити учасників визначати власні очікування і визначати мету заняття.

Обладнання: аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром.

Інструкція учасникам:

1. Тренер пропонує кожному учаснику написати на прямокутному кольоровому стікері - «цеглинці», чого він очікує від тренінгу.
2. Потім всі «цеглинки» приклеюються на схематичне зображення будиночка на плакаті «Будиночок мрій».

Дах будиночку тренер вимальовує під час проведення основної частини.

Основна частина (35 хв.)

Вправа «Хочу – Можу - Необхідно» (5 хв.)

Мета: зародити інтерес до себе як до людської істоти, прийняття себе таким, яким є, формуючи симпатію до свого «Я». Розвивати диференціацію того, що на користь, а що – шкодить, орієнтуючи на здоровий глузд, збалансованість «хочу», «можу», «необхідно», визначаючи напрямок і глибину інтересів учасників тренінгу, виявити кращий тип майбутньої професії відповідно до своїх схильностей до того або іншого виду діяльності.

Обладнання: аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром, канцелярська скріпка (бажано кольорова), дерев'яна підставка та 15 цвяхів, бланки «ТОП-10 затребуваних професій» та картки з професіями (для учасників), клей ПВА, «ТОП-10 затребуваних професій регіону» (на основі даних ЦЗН) та «ТОП-20 затребуваних професій в Україні» (на основі даних ДСЗУ)

Інструкція учасникам:

1. Тренер складає схему «Я-ХОЧУ», «Я-МОЖУ» та «Я-ТРЕБА», розташовуючи їх на даху будинку, утворюючи трикутник.
2. Для подальшої роботи тренер пропонує сформувати малі групи учасників тренінгу.

Щороку тисячі випускників та їх батьків стикаються з проблемою вибору майбутньої професії. Постає питання: обрати навчання в престижному вузі, піти батьківською стежкою чи таки обрати ту професію, яка ближча до душі? І якщо з першими двома варіантами все зрозуміло, то що робити, коли складно зрозуміти, яка професія найбільш до вподоби?

Вправа «Я - ХОЧУ» (10 хв.)

Мета: в ігровій формі розповісти про наслідки та ризики від беззастережного слідування гендерним стереотипам, спонукати до розмови про види вибору професій, щоб він був усвідомленим і правильним.

Обладнання: канцелярська скріпка (бажано кольорова).

Інструкція учасникам:

1. Під час прослуховування інтерактивної казки, виконати необхідні вправи із канцелярською скріпкою.
2. Дати відповіді на запропоновані запитання.
3. Обговорити інтерактивну казку «Про Скріпочку».

Інтерактивна гра «Казка про Скріпочку»

Ми пропонуємо до вашої уваги казку про дівчинку Скріпочку, таку ж, як і у Вас в руках. Скріпочка зростала дуже веселою і товариською, життєрадісною і відкритою, на світ дивилася широко розплющеними очима та зі щирою до усіх посмішкою.

(Учасникам/цям пропонується розігнути скріпку і зробити з неї посмішку).

Скріпочка гарно навчалася, особливо виявляючи інтерес до точних та технічних наук. Тож, коли прийшов час обирати спеціальність, фах подальшого навчання, у неї найменших сумнівів не виникало – конструктор космічних кораблів.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки знак оклику).

Та коли вона сказала про свій вибір батькам, рідним, у школі, всі були відверто здивовані таким вибором і дружно почали переконувати Скріпочку, що то не жіноча справа.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки знак питання).

Мама сказала, що її вибір – не жіноча робота, і краще вступати до педагогічного вузу. Тато переконував, що їй буде дуже важко в тій сфері, де працюють чоловіки, і вона не зробить кар'єру. Народилася дівчинкою – у тебе інші пріоритети та завдання. Бабуся наполягала, що дівчина має бути ніжна, витончена, має займатися домашніми справами, а не космосом. Подруга порадила не займатися дурницями, а звертати більше уваги на одяг, зовнішність, читати журнал «Наталі», адже там написано, чим мають займатися і цікавитися справжні дівчата.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки обкладинку журналу (рамку)).

Врешті Скріпочка вирішила, що аргументи батьків, подруги, інших знайомих слухні, враховуючи, що в них є досвід, мудрість і вони щиро, від усього серця бажають їй добра.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки серце).

Скріпочка гарно склала іспити і вступила до педагогічного. І стала Скріпочка вчителькою фізики.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки указку).

Уроки, зошити, конспекти, лабораторні..., розуміла, що вчити дітей благородна справа, проте ночами снилися космічні кораблі.

(Учасникам/цям пропонується зробити зі скріпочки знак нескінченності).

І одного разу Скріпочка сказала собі: «Досить, хочу бути конструктором космічних кораблів, повернутись до своєї заповітної мрії».

(Учасникам/цям пропонується повернути скріпочку до первинного стану).

Вам це вдалося зробити? Ось і Скріпочка не змогла.

Схаменулася. Вже пізно навчатися. Треба піклуватися про сім'ю, адже двоє дітей, та ще багато чого іншого спало на думку. А ночами продовжували снитися космічні кораблі.

Запитання:

- Чи легко було виконувати вправу?
- Які висновки ви зробили?

Отже, «Хочу» – це інтереси і нахили, які часто визначають вибір професії. Інтерес – це прагнення до пізнання, бажання ознайомитися з яким-небудь предметом, явищем, вивчити його. Вибрати професію за інтересом – означає вибрати те, що подобається та приваблює. Слід врахувати, що людина може зацікавитися і тими професіями, до яких найменш здібна, наприклад наслідуючи товаришів, вступаючи до одного закладу освіти «за компанію»; захоплюючись модними професіями. У такому випадку вибір не можна назвати правильним. Але вибрати професію, враховуючи тільки «Хочу» не можна. Слід брати до уваги, що ви можете.

Вправа «Я-МОЖУ» (10 хв.)

Мета: показати престижність та необхідність будівельної галузі, як майбутньої професії, вирішення поставлених завдань (проблемних питань), формування критичного та логічного мислення, творчий підхід, робота в команді.

Обладнання: дерев'яна підставка та 15 цвяхів.

Інструкція учасникам:

1. Уважно прослухати завдання гравітаційної головоломки «Будуємо дах» та виконати вправу.
2. Обговорити гравітаційну головоломку «Будуємо дах».

Вправа гравітаційна головоломка «Будуємо дах» (будівельна галузь).

Уявіть себе будівельниками, які допомагають людям після стихійного лиха. На багатьох будинках знесло дах. Ваше завдання якнайшвидше відбудувати дахи на будівлях і таким чином допомогти людям, які залишилися без крову.

Отже, вам потрібно встановити 14 цвяхів на одному цвяху, таким чином, щоб вони нагадували форму даху, при цьому цвяхи можуть поєднуватися тільки один з одним і повинні балансувати.

(Групи виконують вправу)

Ця проста будівельна головоломка, на основі законів тяжіння і центру тяжіння, розкриває ваші здібності, індивідуально-психологічні особливості і стан здоров'я, які є передумовою успішного виконання певних видів діяльності (стресостійкість, набуття знань, умінь і навичок; використання їх у праці). Основними з них є: мислення, пам'ять, увага, темперамент, характер та інші.

(Спеціальні здібності – це якості, які забезпечують успіх у вузькому колі видів діяльності).

Такі якості, як працьовитість, кмітливість, стресостійкість, уважність, цілеспрямованість (загальні здібності необхідні для широкого кола занять).

Робочі професії будівельної галузі акумулюють усі ці якості і тому є затребуваними на сучасному ринку праці як в Україні так і в цілому світі.

Таким чином, обираючи професію, слід відповісти не тільки на питання «що я хочу?» і «що я можу», але й «що потрібно?».

Вправа «Я-НЕОБХІДНО» (10 хв.)

Мета: в ігровій формі змоделювати моральні аспекти деяких популярних і досить престижних професій. Формувати поняття бажаного і реального стану речей.

Обладнання: бланки «ТОП-10 затребуваних професій» та картки з професіями (для учасників), клей ПВА, «ТОП-10 затребуваних професій регіону» (на основі даних ЦЗН) та «ТОП-20 затребуваних професій в Україні» (на основі даних ДСЗУ)

Інструкція учасникам:

1. Виконати необхідні вправи із роздавальним матеріалом.
2. Провести порівняльний аналіз між самостійно створеним рейтингом «ТОП-10 затребуваних професій» та статистичними рейтингами: «ТОП-10 затребуваних професій регіону» (на основі даних ЦЗН) та «ТОП-20 затребуваних професій в Україні» (на основі даних ДСЗУ).
3. Презентувати отриманий результат аналізу між самостійно створеним рейтингом та статистичними рейтингами.

Бланкова гра «Рейтинг професій»

Правильний вибір професії – не тільки особиста справа, тому необхідно враховувати потреби ринку праці, тобто професія повинна бути актуальною.

Презентація групами «Рейтингу професій».

Отже для того, аби реалізувати свій потенціал на роботі, має бути місце, де ви зможете працювати. І якщо обрана вами професія не користується попитом, доведеться або міняти місце проживання і переїжджати до іншого регіону, де ця професія затребувана, або витратити кошти на час та перенавчання, або ж працювати не за спеціальністю і, відповідно, час, який був використаний на здобуття цієї професії, можна вважати даремно витраченим. Тому для досягнення найефективнішого результату при виборі професії необхідно враховувати всі три складові: те, чим вам цікаво займатися, те, чим у вас виходить займатися і чи може бути цікавим кому-небудь те, чим ви займаєтесь.

Заклучна частина (15 хв.)

Вправа «Добудую дім» (продовження вправи «Будуємо дім») (10 хв.)

Мета: визначити цінність заняття для учнів, сприяти усвідомленню щодо вибору професії, зняти втому, позбутися невпевненості в собі, вразливості та поповнитись енергією.

Обладнання: Аркуш паперу А4 чи А3 (малюнок будинку), маркери, кольорові стікери з липким шаром.

Інструкція учасникам:

1. Учасники занотують на «цеглинках» (кольорових стікерах з липким шаром) свої враження від тренінгу, визначають стан реалізації своїх очікувань.
2. По черзі презентують свої очікування від тренінгу, наявність нових усвідомлень, вмінь, знань та прикріплюють їх на «Будиночок мрії».

Вправа «Лист – результативності» (5 хв.)

Мета: учасники тренінгу дають оцінку роботі тренінгу, за результатами якого визначається успішність роботи в цілому.

Обладнання: роздатковий матеріал: Лист-результативності.

Інструкція учасникам:

1. Учасникам пропонується виставити оцінки успішності тренінгу за запропонованими критеріями у роздавальному матеріалі: Листі - результативності.
2. Повернути Листи – результативності тренеру/ам.

Заключне слово

Зараз у вас є можливість зробити вибір, який вплине на вашу кар'єру та професійний розвиток. Ми чекаємо на вас! Дякуємо за увагу!

Використані джерела:

1. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Школа проти СНІДу. Профілактика ризикованої поведінки: Посібник для вчителя. – Київ, 2009. – 256с.
2. Лещук Н.О. Дорослішай на здоров'я: навч.-метод. посіб. /Н.О.Лещук, Ж.В.Савич, О.А.Голоцван-К., 2012.-214с/.
3. Методика освіти "рівний — рівному". /Лещук Н., Зимівець Н., АвельцеваТ., Ковганич Г, МирошниченкоТ., Руда О. — К.: Міленіум, 2002. — 132 с.
4. Рабочий материал по программе «РАВНЫЙ-РАВНОМУ». РУХАНКИ. - Харьков, 2005. - 24 с.

Інтернет джерела:

1. Світлана Євченко (Житомир) sveta.yevchenko@mail.ru Інтерактивна гра «Казка про Скрипочку».
2. http://eprints.zu.edu.ua/16771/1/_%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8%202013.pdf
3. <http://uadocs.exdat.com/docs/index-1517.html?page=6>

ТОП-10 робітничих професій

Топ-20 найбільш затребуваних посад

передбачувана з/п

очікувана з/п

Продавець консультант	Торговий представник	Кухар/Шеф-кухар	Веб-розробник
			
3 931 грн 3 250 грн	5 748 грн 5 000 грн	4 665 грн 4 500 грн	17 771 грн 12 250 грн
Водій	Офіціант/бармен	Бухгалтер	Виробництво: робочі спеціальності
			
4 316 грн 5 500 грн	4 536 грн 3 250 грн	4 258 грн 4 000 грн	4 772 грн 5 000 грн
Будівництво: робочі спеціальності	Складське господарство	Косметологія/ СПА, перукар	Продажі по телефону
			
6 436 грн 8 000 грн	4 166 грн 4 000 грн	4 683 грн 4 750 грн	5 253 грн 4 500 грн
Інтернет-маркетинг	Співробітник CALL-центру	Робітник СТО	Охоронець
			
6 730 грн 5 750 грн	4 076 грн 3 250 грн	5 736 грн 5 000 грн	2 992 грн 3 250 грн
Легка промисловість	Викладач	Офіс-менеджер	Медичний представник
			
4 647 грн 5 000 грн	4 842 грн 3 750 грн	3 795 грн 4 250 грн	6 517 грн 6 500 грн

Лист успішності профорієнтаційного тренінгу (Старобільський професійний ліцей)

Критерії оцінювання			
Робота тренерів			
Організація тренінгу			
Подача інформації			
Майстер – клас (кухар)			
Майстер – клас (перукар)			
Очікування від тренінгу			